

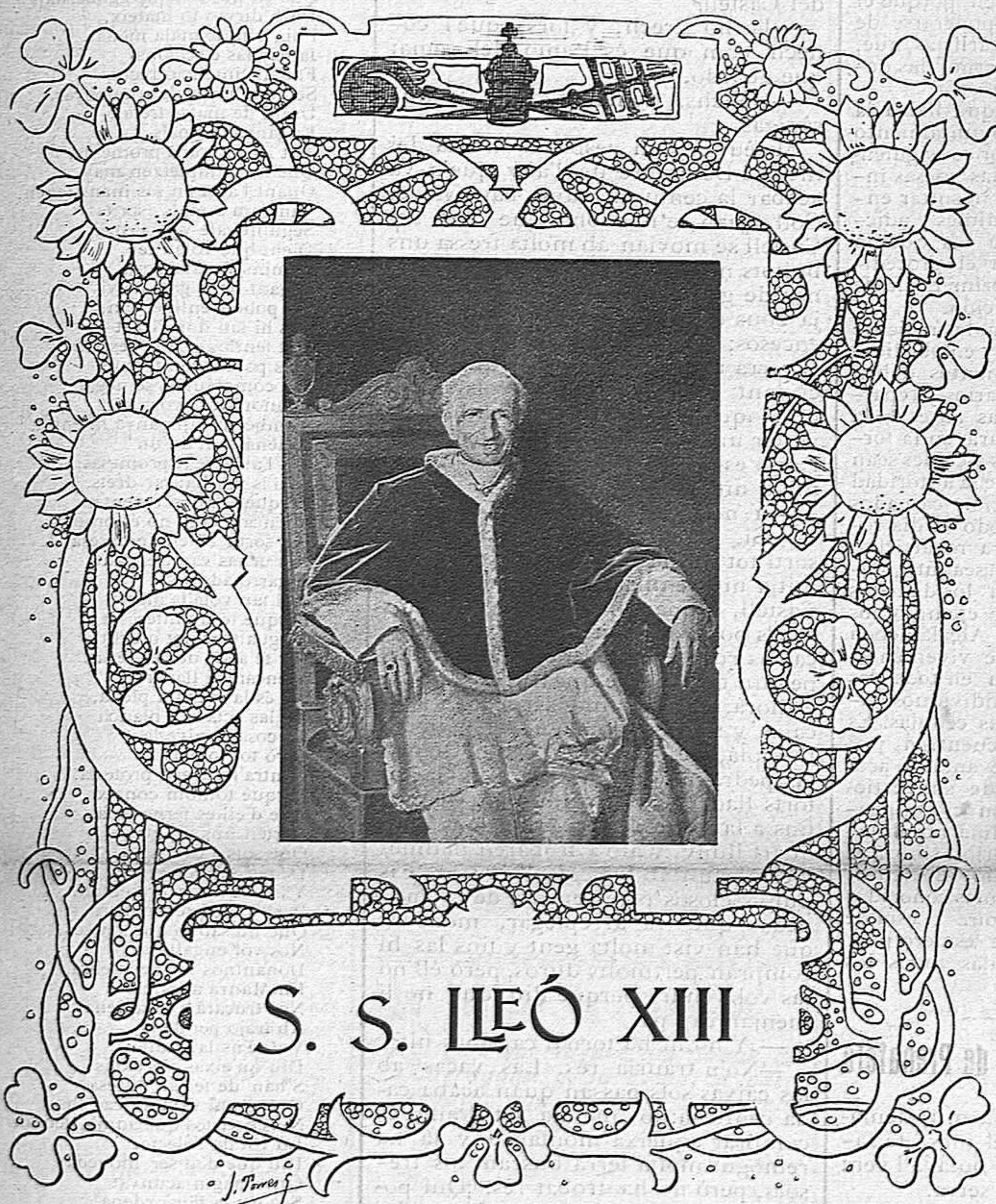
LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH (ATALANISTA)

Any 4.— Núm. 134.— Diumenge 1.er de Mars de 1903

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrecs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisió interior de nostra terra: volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's tallin en última instancia's les plets y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera libertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la taciutat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

N aquests días tan solemnes en que l'Iglésia celebra un d'aquells aconteixements que tan pocas vegades se han vist en lo mon, no podía deixar de formar part en l'universal concert de festas y d'encomis, lo nostre setmanari. Se tracta de celebrar lo vinticinqué aniversari de la coronació de nostre Santíssim Pare Lleó XIII, festa que sols per tercera vegada ha pogut solemnizar la cristiandat. Sant Pere, Pio IX y Lleó XIII, són los únichs que han cumplert vint y cinch anys de pontificat, havent los dos Papas darrers reduït a mera fórmula aquella espècie de conminació quèls hi fan a l'elegirlos, diéntloshi: *No veurás los anys de Pere.*

Al morir Pio IX tothom recelava que l'elecció de successor havia de donar molt que fer, y fóu ben al revés, perquè la cosa vā marxar com una seda; lo dia 18 de Febrer de 1878 se reuniren los Cardenals y al dia 20 ja teniam Papa, qui acobrà la friolera de 44 vots, essent ja feta l'elecció. Alashoras se li preguntá, com és de rúbrica, si acceptava, y després, quin nom se volia posar, y tot seguit fóu proclamat solemnement devant d'una gran multitud com a Papa ab lo nom de Lleó XIII.

Admirable és l'institució del Pontificat romà, veyentlohi molt clarament la mà de la Divina Providencia, que cuida de l'Iglésia ab predilecció especial, donantli a cada temps lo Papa que és més convenient a las necessitats de l'època. Aixís en un segle tan revoltós y barruer com lo que acaba de finir, y en lo no menys agitat que hem comensat no sà gaire, en mitj de la lluita d'idees, d'interessos y de passions, presta un servey grandissim a l'humanitat aquest Far Iluminós del Vaticà: Ell alenta al débil, conté al poderós y ensenya a tots lo camí del Cel y la manera d'ésser felissos aquí en la terra.

Nosaltres, donchs, com a catòlichs nos associem de tot cor a una festa tan simpática per tots los creyents y aixequem al Cel nostres vots pera que allargui la vida d'aquest venerable Vellot que tant se desvetlla per la salut y prosperitat dels individuos y de las nacions.

La nostra unió

La Catalunya que quatre anys enrera jeya ensopida en brassos del caciquisme més embrutidor y funest que's pugui trobar al món, se despara rejuvenida y prou valenta pera lluitar cara a cara en contra d'aquest seu enemic.

Dona bò de veure aqueix bell desparar que's deixa sentir d'un modo particular y ben expressiu en la

campanya de las próximas eleccions, en la que gairebé tots los districtes de Catalunya hi prenen activissima part, presentantli candidats regionalistas y quan no afins, que sian verdadera representació de la voluntat popular y que defensin los interessos y's drets de la terra.

Aquesta lluita no dubiem pas que ara com may sera empavassimissa y que'l caciquisme, que és l'opresor de la voluntat del poble, s'hi jugará lo tot per tot, sense reparar en l'illegitimat de las armas y en l'exercici d'un despotisme'l més refinat, pera impossarse.

Mes això cal descartarlo; sempre s'és vist quèls arbres dolents no produixen may fruits bons. Lo que'n interessa y és una de las nostres més capitals finalitats, és que aqueix poble que's desperta tingui fermesa en la lluita, sápiga aplegar totes las veritables forças, esquivant tota desunió. Hèusquí'l problema.

Un moviment nacional, com ho és lo regionalisme a Catalunya, per lo mateix que posa en acció totes las classes socials, deu tenir unitat de pensament, un ideal que sia la finalitat de totes las classes; del contrari aquell moviment perdría'l tal carà-

ter, y a mida que aniria concretant diérentas aspiracions, determinaria tendencias o partits diferents, esdevindria la desunió: una lluita de banderias, mes no la d'una causa nacional, com és la nostra.

A questa unitat de pensament, no'n manca; tenim una bandera que la sintetisa, y és la bandera de l'amor a la Patria, sota de la qual deuen acoblarshi tots los catalans que de cor l'estiman, ja sian d'un color polítich, ja d'un altre.

Y aquesta bandera, que és la nostra rahó d'ésser com a catalanistas, és lo nostre triomf; representa l'aspiració de tot un poble y aquesta no's colltorsa ni s'ofega ab arbitrarias disposicions, té una forsa irresistible y eficacíssima per lo mateix que és una acció natural, impulsada per l'espirit popular; ben al revés, per cert, de la forsa produïda pels lligams opressors d'un règim absolutista y jacobi que, per ésser fruit d'una acció anti-natural y avassalladora, tantost reb los primers embats d'una lluita verament popular, com és la del regionalisme, s'afebleix y ben depressa se acaba pèra no quedarne ni rastre ni memoria, a no ésser l'estigma de l'ignominia. Aquest ha d'ésser, a no tardar molt, lo sí del caciquisme.

Cal per això que cada dia més desvetllèm al poble catalá y'l cridèm a lluitar sota de la nostra bandera, de la reivindicació de la Patria. No hi fa res que encara bona part d'aqueix poble formi sota la bandera dels partits polítics: si aquests tenen afinitat ab la nostra causa, són autonomistas, defensèmlos y unímoshi per lo que tenen d'amor veritable a la Patria, tot olvidant lo demés que'n pugui separar; si en canvi són enemics d'aquesta, fèmloshi continua guerra fins a desbaratarlos. Fentlo aixís seràm pràctichs; y a mida que sumarem les simpatías y las energies de aquests partits afins, lo caciquisme rebrà un cop més fort, lo cop mortal, y la causa de Catalunya s'enfortirà, no tardant en ésser un fet la seva victoria.

Aixís ho entenen los regionalistas de tots los districtes de Catalunya en la lluita de la pròxima campanya electoral, y aixís ho devem entendre nosaltres, en lo nostre districte. Los catalanistas de Girona apoyan decididament, en las eleccions a diputats provincials, la candidatura tradicionalista, y'ls de la Bisbal la candidatura federalista; y d'altres districtes podríam dir lo mateix, com també d'algunes personalitats que sense pertanyer a cap d'aquests partits simpatisan a nosaltres.

Y això, realment, és posar en pràctica la doctrina exposada, que'n reporta a la nostra causa, que és la de Catalunya, la simpatia y las forças dels partits afins, que per lo mateix que dintre del llur programa hi encloren moltes de las nostres aspiracions, són necessàriament també enemics del caciquisme com del xorch centralisme, causa d'aquest, y, en conseqüència, de tots los flagells que assotan al nostre poble.

Fèmho, donchs, aixís; que'l nostre vot, las nostres energies y'l nostre entusiasme sia per la candidatura regionalista, la de la bandera de la Patria; per las demés autonomistas, donèmhi també'l nostre apoyo, tant més, quant més sia l'afinitat ab nosaltres y més hagi donat, lo candidat, probas d'amor y entusiasme per la defensa dels interessos y dels drets de la terra: quèl nostre apoyo estiga en relació directa ab lo llur amor a Catalunya, donchs aquest amor és lo nostre llàs d'unió. No olvidèm que qui de cor estima a Catalunya és amich nostre, y que qui no l'estima és enemic.

Hèusquí la nostra unió ab los candidats afins al nostre programa, en las vinientes eleccions.

Indústries a Tarragona?

Ab moltíssim gust publiquèm la carta quèl nostre estimat amich En Joseph Pin y Soler, nos ha endressat, ab motiu d'un article que publicarem fa quinze días.

La falta d'espai nos impideix avuy contestar alguns extrêms que discrepan del nostre modo de pensar, cosa que farèm en lo pròxim número.

Diu aixís la carta de l'eminent escriptor:

Sr. Director de

Lo CAMP DE TARRAGONA.

Estimat compatrici: A cabó de llegir en lo darrer número de Lo CAMP un articulet que revela molt bonas intencions respecte a la prosperitat de Tarragona, però qual criteri m'ha causat gran pena.

Diu l'articulista que per la prosperitat de Tarragona caldrà aixecar fàbricas arreu, que per tot se vegessin fumejar xemenyes. D'aquí la meva contrarietat, de veure que per un mal entès amor local se contorbi'l criteri de las personas indoctas, que per llei de Natura, són per tot las més nombrosas.

D'hont ha tret l'articulista que una ciutat sia més ditzosa quantas més fàbricas tingui? quina idea té l'articulista de la ditzxa? de la prosperitat del benestar moral, y com conseqüència, material dels pobles? qui li ha dit, per exemple, que la gent de Manchester hont hi ha tantas xemenyes siga més ditzosa que la gent de Pisa hont no n'hi ha cap.

Vostè y'ls companys que dirigeixen Lo CAMP hauríen de tenir compte de que no surés la falsa idea de que la felicitat surt per las xemenyes de las fàbricas, de que la prosperitat s'esampa com la polsina del carbó, assegurant, y estarían en lo just, que de las xemenyes de las fàbricas no més ne surten escorias, fum, brúticia.

Per altra part, las entitats, la gent y'ls pobles són com són.

Volquer que Tarragona, plantada damunt d'un aixut turò, siga una ciutat de xemenyes és volquer lo impossible, és desconeixer d'una manera absoluta quins són los factors que concorren a fer viable lo que se'n diu *potència fabril* d'una vila, d'una comarca.

De què las vol las fàbricas l'articulista? de metalls? de productes químics? Què desitja? als forn? fundicions?... fàbricas de filats y teixits, yull suposar, que deuen ésser las quell dèu haver vist de part de fòra... Fossin de lo que's volgués, de hont treria la forsa motriu? de la font del Llorito?

Moltas fàbricas treballan sénse motor hidràulich, podrà respondre, és veritat; però a *cà nostra* ni per fer marxar industrias mogudas per motors de fòch hi hauria's elements necessaris. Potser se pensa l'articulista que pera produir qualsevol mena d'*article*, en condicions de poder lluitar ab los products en condicions més ventajosas basta la voluntat, basan las xemenyes.

Y fins concedint que fós possible produir alguns artefactes ab seguretat d'èxit mercantil, qui li assegura que la gent, que la ciutat fóra més ditzosa? Tot lo més seria ditzos, si l'èsser ditzos consisteix en guanyar moneda, l'amo de la fàbrica; los qui la servissen, los qui hi treballassin manualment, serien lo que són per tot arreu, carn de canó... y m'aturo perquè són tan evidents las veritats, que deixo no més que apuntadas, que l'insistir podria semblar pedanteria.

Això no vol dir que Tarragona estigui bé econòmicament parlant y que no s'hagi de procurar ab gran ènergia que sas condicions de vida sigan més fàcils; però la mellora del que viurer no s'ha de basar en las feines mecànico-industrials, difícils

d'implantar baix lo punt de vista tècnic, perillós baix lo punt de vista del benestar general.

Procurin tots en lloc de portar la corrent d'opinió vers les xemeneyas, orientarla vers altres horitzons, vers la cultura individual en primer lloc, origen segur de la cultura collectiva, que faria simpàtica y ben vista l'implantació d'una industria que dóna grans ganancies materials y cap pèrdua moral; l'*industria* de l'*Ensenyansa*.

No valdría més que en lloc del sum de les xemeneyas y las campañadas que cridarien a la pobrissalla a les feines de fàbrica, y de les aglomeracions de proletaris que són conseqüència forsoa dels treballs fabrils, no valdría més que la nostra ciutat s'anés fent poch a poch centre de cultura general?

No faria més goig baix lo punt de vista estètic y no seria més profitós baix lo punt de vista pecuniari, que Tarragona, profitant les condicions que li són propias, son ambient, sa tradició, son senyoriu, fomentés l'establiment de casas de Ciència?

Perquè no fundar en compte d'una fàbrica de filats o de teixits una escola d'*Arquitectura*? perquè en lloc d'uns altos hornos (que no sé ahont los posariam) no crear una *Universitat* a la moderna, ahont fossin enseñyadas llengües antigas y modernes, comers, arts, ciencies d'aplicació?... cosa impossible avuy a Catalunya per mor de que, com de primer cal viurer, totes les energies catalanes s'han empleat fins ara en l'affany del lucre inmediat, haventnos de contentar de la ciència que l'Estat recepta y que n'és ciència de curanderos.

Y eixas institucions científicas y artísticocientíficas, que avuy per avuy fan més falta que una o que dèu fàbrics, s'han de crear, essent ja tema de discussió amistosa entre's pensadors catalans lo de si convindria més instalarlas en una ciutat populosa o en una vila de poch veïnat, en un edifici antich o en edificis aixecats *ad hoc*, a Barcelona o a Cervera, a Santas Creus o a Vich; eixas institucions en lloc estarien tant bé com a Tarragona, monumental, higiènica y port de mar!

Preneu l'iniciativa, orienteu les vostras aspiracions vers eixos ideals, no creguieu que la cosa per lo gran que pot ésser resulti superior a les forsas dels qui ho desitjin.

Si tots ho volèm, tot se farà.

Res de xemeneyas ni de coses brutas; convertiu la nostra *Magna Tarraco* en un altre Oxford, en un Liege, un Salamanca dels temps moderns, y allavars veureu per nostres carrers y plassas corrúus de mestres, grups de gent jove, alegre y ben educada que escamparan arreu bonas maneras, civilitació, progrès; en lloc de lo que poguessin escamparhilas pobrissonas, anemiadas y mal parladas xinxas de fàbrica.

J. PIN Y SOLER.

Sinceritat centralista

Ara que, ab motiu de la circular d'en Maura tan se parla de sinceritat electoral, creyem de gran oportunitat reproduir alguns fragments d'un document curiosíssim, que dóna la idea exacta de lo que se'n pot esperar de la gent de Madrid en materia de procediments electorals. Se tracta també d'una circular però secreta qu'il gran liberal y demòcrata don Práxedes Mateo Sagasta, essent ministre de la Gobernació l'any 1872, dirigi als governadors, pera desfer la coalició de republicans, carlistas y progressistes decidits a enderrocar lo govern, y qual document se publicà en los periòdics de l'època promouent fort escàndol.

Fixinse bé en las següents instruccions de la circular esmentada:

«Primera. Sin estrechez de miras buscar y preferir aquellos candidatos naturales del país y que tengan más elementos en el cuerpo electoral. Ilàmmense unionistas, progresistas, como quieran, con tal que accepten la legalidad creada por las Cortes Constituyentes.

Segunda. Hacer conocer á todos los empleados que no satisfaça al Gobierno su apatia, su indiferència, ni su apoyo personal, sino que es preciso que trabajen con celo en favor de las candidaturas acceptadas por el Ministerio.

El que faltare á este deber ó lo cumplira con tibieza serà declarado inmediatament cesante.

Tercera. Perseguir con actividad todos los casos de coacció consignados en el capitulo II, títol III de la ley electoral. Cuando hubiera certeza de que hay quien pretende ganar eleccioes por dínero, aunque falten las pruebas materiales, no deben faltar á un governador celoso los medios de procurarse la suficiente prueba para entregarse inmediatamente á los tribunals á los que acuden á ese punible recurso. Siempre ha-

brá quienes, de acuerdo con la autoridad, se presten al cochecho, dejen rastro de él, y despues lo denuncien si se les ofrece la impunitud y la recompensa.

Cuarta. La proyectada divisió judicial y el establecimiento de los tribunals de partido, suponiéndola más inmediata de lo que será en realidad, ofreça á un gobernador hábil una inagotable fuente de seducción para los distintos pueblos que aspiran á ser residencia de dicho tribunal. No debe vacilarse en hacer promeses sobre este asunto, que aun està lejos de llegar a realizar.

Quinta. Los gritos de *viva la República*, ya prohibidos, constituyen, como los vivas á Carlos VII, una serie de delitos que, perseguidos con actividad y constancia, darán ocasióne seguramente a muchos procesos que inutilizarán votos de la coalició, amedrentarán á los dudosos y impondrán á los demás respeto y circunspección. Este medio puede ser muy fecundo si se promueven por los agentes confidenciales gritos y alborotos que den motivo la víspera á arrojarse sobre los republicanos.

Sexta. Desde aquí á las elecciones, valiéndose de republicanos de segundo orden, pero influyentes en las masas y con el siglo convéniente, el gobernador debe comprar á dos reales ó á peseta el mayor número posible de cédulas pertenecientes á electores federales.

Preparadas de este modo las cosas y suponiendo que los presidentes de las mesas interinas sean enemigos, por ser el Ayuntamiento republicano, se procedrá á la elección del modo siguiente:

Desde la víspera deben estar designados, conformes en el pensamiento y provistos de sus respectivas fés de bautismo, dos electores ancianos y dos los más jóvenes para cada colegio electoral.

El dia siguiente ó sea el de la elección, media hora antes ó una de abrirse los colegios electorales, deben aglomerarse á la puerta de cada colegio un número considerable de electores monárquicos, el número suficiente para ocupar por completo el salón del colegio electoral. Estos electores monárquicos, para mayor eonfianza, pueden ser los individuos del ejército, guardia civil y demás dependientes de la autoridad, los cuales no facilitarán el acceso á la puerta del colegio sino á aquells a quienes ya se ha hecho mención que deben componer la mesa interina. De modo que el presidente se vea forzado á constituir la mesa interina con las personas convenidas.

La elección se empezará y continuará reclamando los secretarios, al tiempo de votar cada elector, que se coteje su cedula con el libro talonario, suscitando dificultades y discusión sobre los menores accidentes; con el objeto de emplear el mayor tiempo posible en la votación de los amigos. Con los electores de oposición que se presentaren con cedula, se seguirá el mismo procedimiento, y aquells que se presenten á reclamar el segundo talón, se pondrá en duda la identidad de la persona y se exigirá para comprobarlo un documento del alcalde de barrio y otro del cura párroco; no es necesario advertir que si este alcalde ó el cura son amigos, deben, previamente advertidos, estar donde no se les encuentren.

Parece excusado advertir que á la puerta de cada colegio y fuera del grupo de electores debe tener la autoridad agentes de orden público de corazon y de energía. Y si, como es muy posible, al encontrarse los electores de oposición imposibilitado el acceso á la puerta de los colegios, produjessen escándalo, profiriéssen insultos ó dieran el menor pretexto, los agentes del orden público harán bien en repartir algunos palos y en llevar inmediatamente á la cárcel á los que diesen motivo para ello, prefiriendo encarcelar á los jefes más autorizados. Si llega este caso no deben poner los detenidos á disposición del Juzgado hasta las veinticuatro horas y el Juzgado debe aprovechar las setenta y dos que le da la ley antes de ponerlos en libertad. Ya se supone que el mismo procedimiento se seguirá con cualquiera que dé ocasión después de abierto el colegio.

Estas reglas bien observadas, dificultando la votación de los enemigos, deben dar por resultado la elección de una mesa definitiva compacta, de amigos decididos, puesto que todos los electores monárquicos deben votar un solo presidente y han de ser en número suficiente para ganar todos los Secretarios.

PRIMER DÍA DE ELECCIÓN

Al abrirse el colegio, que deberá efectuarse media hora antes de las nueve de la mañana, á cuyo efecto el presidente y secretarios llevarán sus relojes media hora adelantados, deben estar en la urna tantas papeletas en pro de la candidatura ministerial como papeletas compradas obran en poder del gobernador, excepto las de aquells que el dia anterior hubieran obtenido el segundo talón: y deben estar los individuos á quienes pertenecieren aiutados en las listas que lleva la mesa como habiendo votado. Operaciones que deben quedar perfectamente hechas la noche anterior. Debe también procurarse la aglomeración y votación á primera hora del mayor número posible de electores amigos, como son los del ejército, guardia civil, etcetera, etcetera.

Así las cosas, cuando en este primer dia se presentase algun sin cedula á reclamar el segundo talón, se lo manifestaría por la mesa que ha votado ya, y si insistiere, el presidente debe mandarle á la carcel por falsificador, como previene la ley electoral.

Débiendo fijarse las listas al público antes de las nueve de la mañana del dia siguiente, se fijarán aquella noche á la

madrugada, y en seguida se deben romper, dejando en la pared la cabeza y el pie de la lista para comprobante de que la mesa ha cumplido con lo prevenido en el artículo 76, ó de no romperlas en esta forma, llenarlas de lodo, de manera que resulten ilegibles.

Desde los días anteriores á la elección, el gobernador debe hacer que los agentes de orden público intervengan las reuniones de los federales, tengan una esmerada vigilancia, no vacilen en prender por vivas y muertas que constituyan hoy delito, y á falta de esto, repartan muchos palos con el objeto de levantar el temor y por el respeto el principio de autoridad.

Séptima. Los gobernadores y los alcaldes deben tener desde hoy muy presente el párrafo 2º del cas 2º del articulo 169 de la ley electoral, para no aguardar á la elección á procesar y á demandar á los clérigos que mezclan la religión con la política. A un gobernador hábil no deben faltarle nunca personas y agentes á propósito para poder ofrecer la base de un proceso con este motivo, y en las provincias carlistas sería de gradiso efecto ver tres ó cuatro curas procesados y encarcelados, no solo por lo que impondría, sino también porque el proceso daría ocasión á apoderarse de las cédulas de los electores carlistas, que, según las noticias del Gobierno, las depositan en manos del cura.

Octava. En el caso de que habla la instrucción sexta, si el ayuntamiento fuera adicto y se contara, por consiguiente, con los presidentes de las mesas interinas, como estas deben resultar entonces completamente unánimes y adictas, pueden votar la mesa los que no vendieron las cédulas por el procedimiento explicado para el primer dia de elección en la sexta instrucción.

Novena. Con arreglo á la reciente circular de este ministerio y en obediencia á la Ley, los ayuntamientos deben formar nuevos libros talonarios y reparar nuevas cédulas ocho días antes de la elección. Este reparto se hará en la forma siguiente: allí donde los alcaldes sean amigos, los dependientes de la autoridad saldrán con toda ostentación cargados de cédulas talonarias, y todo el dia recorrerán la población para repartirlas. Mas para que este trabajo sea útil, deberá procurarse que lleven los distritos ó las calles cambiadas: por ejemplo; los que fueron á la calle de Alcalá deben llevar los talones de los que viven en la de Atocha, y preguntarán en todas las casas de aquella por los individuos cuyos nombres figuran en las cédulas. Es de suponer que no los encuentren, y al volver al Ayuntamiento, levantarán acta del resultado infructuoso de sus gestiones. Esto debe hacerse con cierta prudencia, no dejando sin cedula absolutamente á todos los contrarios, sino á la mayor parte, y procurando repartirlas á los jefes y á las personas más conocidas de los partidos de oposición. Y está de más advertir que debe con esmero procurarse que tengan cédulas todos los amigos.

Los tesoros del Castell de Prenafeta

Sortiam de Figuerola a mitj demà d'un dia plé de sol del mes de Janer, que per miracle no bufava'l vent per cap dels colls de la serra.

Emprenquerem la marxa per un camí que s'estén per la falda de la muntanya, y fent giravols y empinants puja fins al cim del turó més alt de la serralada.

A dreta y a esquerra s'hi veuen mils d'avellanés petitets que semblan ceps, y per entre las claps de las parades encara hi vermellejan algunes avellaneras de l'última cultilla forradadas pel diabò, que en terra s'asseguï: Amèn.

Al cap d'una bona hora de marxa fatigosa pel pedruscall fullós del roquissé estratificat, deixant a l'esquerra'l Morrot de Mitj dia assentat sobre vert pedestal de pins, romaní y espigol, pujarem, entre verdissas aromoses, gola amunt del Coll de Prenafeta, y ja dalt, nos deix lo camí que s'enfona ab pendent vertical y quedem encantats a la vista de tan maravellós quadro.

Com ós fóra de puest, surt del cós de la serra un peny espadat retallat en punxosa crestallada pel vent que sempre bufa de la Conca, y per entre las puntas corcadas de las garrotxas s'hi assentan pedrots de estranyas formes: l'un sembla un caparro de nas llach y ulls enfoscos que fa gonyotas, l'altra una sagolla que salta per la singlera, més avall un monstre feixuch d'oberta gola babeja la molsa que cau peny avall tacant la blanca roca, y al bell cim del tallat cingle, per entre runas soterradas, salsa una esmotxada paret, únic resto de l'antich Castell de Prenafeta.

Abaix, dins lo recó que forma la oberta muntanya, salta entre guixetas de pedra l'aigua cristallina d'una fonteta, y per entre'l rós tercer de conreu del vellissim cementiri trauen son blanch capet los ossos dels fills de Mahoma que allí jauen.

A Nort y a Ponent, en últim terme, tapa l'horitzó la Serra del Tallat, per demunt trau son cap blanch la humida boira, y ferida pel sol de mitjdia l'hermosa Conca de Barberà

sembla un llach tranquil rabejat de llum, destacantse sense sombras los pobles blanxs de l'encontrada, suant, com flors de nanufar que s'esbadellen al bés amorós del Sol.

A Llevant, lo gojós camp de Tarragona que ab suau pendent estén sa califa brodat fins al mar que ovrat desde eixa serra illú com brunyit mirall fins a cegar la vista, y a mitjorn, sobre'l Molló de Miramar, hi resplandeix la creu aimala que dóna una má a la Conca y l'altra al Camp lligantlas ab lo dols llacs de l'amor y aixeca son cap al Cel mostrant a tots son final destí.

Embaladits estavam contemplant tanta bellesa quan nos dexondí un pastor dientos:

—Bé és prou que us hageu aventuret per aqueixas montanyas!

—Ja tens rahó, però és ben empletat lo camí a truco de gosar d'una vista tan hermosa. ¿D'ahont ets?

—De Prenafeta.

—Es veritat que un home de Prenafeta vá trobar molts monedes dalt del Castell?

—Ja ho crech, y forsa qu'el coneix, com que és l'amo del remat que guarda.

—Donchs, home, còntans lo que s'apagis.

Mirèu: era un vespre d'un dia del mes de Desembre de l'any que's va acabar la centuria; l'amo baixava del Coll, quan se'n adóna que dalt del Castell se movian ab molta fressa uns bultots negres que ja semblaven naus de gròs caparro y camas tortas, ja bous de banyas caragolades y ulls encesos; de prompte surt de dins de la terra un mosso espantós que digué cridant: Si no tens por y vols diner, puja aquí quan acabi la centuria; —vá fer un trò y tot vá desapareixer, l'amo esgrifat vá arribar a casa a mitja nit; plovia y venia ert.

—Y no hi vá tornar?

—Sí, lo darrer dia de Desembre sortí tot sol de casa havent sopat, y a mitja nit s'enfilà peny amunt fins al Castell, y quan hi arribà eixian tres vacas poderoses carregades ab grossas caixas rublerts de moneda, guiatas per un boví negre que li digué: —Ara és hora; pega l'amo sarpada a una caixa y tot just ho hagué fet, la terra tremolà, de tot arrèu eixian llams, las pedras udolavan, los pins davant forts lladruchs, y l'amo fou llansat fins a la porta de sa casa a més d'un quart lluny, y allí'l trobaren malmenat y esmortit ab los cabells erissats y'ls punys closos plens encara de les monedes que han vist molta gent y fins las hi compran per molts duros, però ell no las vol vendre perquè diu que no li menjan cap pà.

—Y no hi ha tornat cap més nit?

—No'n trauria rès. Las vacas ab las caixas sols passan quan acaba cada centuria; lo que ha fet l'amo és comprar aquéixa muntanya y ja ha remogut molta terra buscant los tressors, però no ha trobat rès. ¡Qui pogues emportar una vaca d'aque las carregades a l'acabar aquesta centuria! Ja no serèm richs! No són per nosaltres los tressors del Castell de Prenafeta.

JOAQUÍN PANADÉS.

Comentaris

Trangul electoral

Sembia que las próximas eleccions serán molt animadas, comensantse a tocar los efectes dels bons desitjos que hi ha de lluitar en los districtes ahont correspon designar diputats provincials.

Com a la província de Tarragona sols hi ha eleccions de diputats provincials en los districtes de Tortosa, Roquetas y Falset-Gandesa, estén per lo p'rá bastante allunyats del camp de la lluita y l'atenció està més fixa en lo que passará en las eleccions de diputats a Corts.

Tots los partits polítichs se disponen a la lluita y sobre tot en lo camp ministerial hi ha un rebombori de mil diables. Tothom voldrà mereixer lo favor oficial o siga figurar en lo que'n diuen *encasillat*, pera que fós més facil mereixer los sufragis de pobles ahont moltas vegadas lo candidat hi té tanta relació y amistats que ni tan sols lo coneixen.

Com qu'el repartidor d'actas no té tantas casilles com pretendents, de segur que molts se quedarán al carrer y ab las ganas d'esser diputats d'en Maura o d'en Silvela. Es una llàstima que no ni hagi més de districtes, puig pot donar-se'l cas de que algún pretendent despresa d'haver recorregut tota la província y d'estar disposit a presentarse per qualsevol puesto y gastar un bon pico en viatges, se quedí a la lluna de Valencia.

De tots modos las eleccions prometen ser fortament interessants puig hi haurá tal nombre de candidats, que fins arriaràrem a temer que algu-

Pastillas Morelló

Obran per inhalació dels agents antissèptichs, anti-catarrals y anti-asmàtics que's desprenen mentren van desfentse per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFCH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, etc., etc.**

Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Comissións y Representacions

DE PRODUCTES NACIONALS Y EXTRANGERS

Centre d'Informació Comercial

aquestes pàgines oferim y posèm als pèus del Vicari de Jesucrist, d'aquell venerable y august vellet al qui diem Pare tots los cristians de la terra, en dòsinti, ab nostre respecte, veneració y amor filial, las horas amargants.

Es ben segur que a no escaures la conjuntura d'aquesta setxa gloria pel Sant Pare, y verament pròvidencial per l'Iglésia y tot lo mon catòlic, haurian mort oblidadas eixas *fullas de viaje* al fons de la cartera, abont la pols y el temps comensavan a enveillirles, tonentshi ab la grogor la tinta, com s'hi fón la neu de's anys al cap del Vellut August qui desd'el Vaticà dirigeix ab la serenitat de l'espert mariné, la nau de l'Iglésia, senyalant rumbo salvador a l'actual societat decrépita, impia y descreguda.

En mitj del trasbals de la vida quin cor no s'hi sent emocionat y rejuventit esmentant escenes d'altres dies, las més tendras y falagueras? Qui és que hagi visitat la *Ciutat Eterna*, la *Roma papal*, y no recordi ab simpatia y entussiasme la sobiranía persona del Pontífice, a quins pès reflectis genolis y de quinas mans sagradas rebé la benedicció més gran y solemniosa que a la terra pot donar-se?

Marcidas donchs o no marcidas, aquí van eixas *fullas* que, ara de bellou, volèm que'n sassin sentir los perfums balsàmics de la fè y caritat que, ab les orejadas d'un hermos abril, confórtoren tants esperits en aquells días de romiatje, de bellissimes recordans.

En lo port de Barcelona

Los afectes y emocions que d'una pila de setmanas anaven accentuantse en lo cor dels que sortos havíam sigut allistats pelegrins axis que'l temps fixat s'acostava, rebentse las últimas notícies d'organisació y preparatiu de romiatje, removian ab sorollada inmensa l'entussiasme per tots los punts cardinals d'Espanya, ab quin pretext desde las *esferas gubernativas* s'hi posá la grapa, dividint la pelegrinació en expedicions variaus que, a pesar dels pesars, esclatá més viu en lo port d'embarcament a hora de partida.

Es a fè bonich veurer y contemplar la bellugadissa de gent que de tots los estaments de pobles y comarcas se mou baix una mateixa impresió, per una mateixa idea reflectida en tots las caras ab una alegria íntima, expansiva, de dolsura, d'entussiasme que a l'ensens entredreix a vessar llàgrimes de goig que de sentiment, y disposa y anardeix a qualsevol perill que puga sobrevenir, esperonant la creuar las blavosas aigües de la mar que'n ha de dur, a tants fills de la fè, als pèus de nostre Santíssim Pare.

Lo moll de Barcelona està que bull; es un verdader formiguer de gent. Per totas llurs vías y de totes direccions hi conflueixen equipats, animosos y a tota pressa los pelegrins, donchs l'hora de l'embarcament és ja arribada.

Les llanxes y barcasses aparellades per la conducció dels romers als vapors, són ocupades per assalt y, en un santiam, retornan a las grans d'accés a carregar, yls devaners, empesos pels de ressaga, dues o tres brassades ans que atraui la barca, sens espéra ni guitar perills, furturosos s'hi tiran dins gairebé malmetent's els uns als altres.

Quin moviment! quina tabola! La vida transpira endonya! Las cridories, los xiscles, l'adéu dels comitats, lo xiulet de las sirenes, lo soroll de las barcasses y cargaments, barrejanse tot ab l'esclat de llum d'una hermosa tarda d'abril que llueix per mar y terra ab tots los explendors de la poesia viventa y sentida que sols la fe pot animar dintre un conjunt de bellesa tant veritablement armònic, produex tot plegat un efecte tant intim y sorprendent, que arribant fins al cor, anava de llàgrimas los ulls y dóna alas a l'esperit.

Y tot eix moviment y expansiva animació va perllongat y creixent a mida que las embarcacions s'atapaeixen de pelegrins fins a tant que, arri-

vada l' hora, tancadas ja las portes de planxa de las escalas llevadisses, després de breus moments d'espera, comunicades desde'l pont las ordres a proa y popa, se dóna la senyal de partida, y s'aixeca esbandintse ab lo crit estrident de la sirena retronant y aixordadora, altra crit unánim, intens, mes viu sinó tant fort, lo crit dels adéus! arreveureus! y viscás! a Catalunya, al Sant Pare, a la Patria que deixam y al Pontífice, y en imponenta expectació y solemnitat, moguda la sorrollosa èlice, ab panell de monstre, passant lliscanta y frech a frech de las altres embarcacions que ab só de festeig responden al comiat, lo soberb Montivideo, de casco enorme, emprén la marxa y fa la sortida del *port de la bona anomenada* ab tota la pompa, quan encara'l sol escampa arreu llurs raigs, y irradia la llum encesa en lo front de nosaltres germans de terra, que d'enveja y engelosis, ab los brassos y mocadors enlaira, voleiant en immensa bellugadissa, nos fan l'últim adéu y arreveure coral, que nosaltres, mar endins, aném perdent, perdent, com perdèm al cap de poch la visió del Colón y el Montjuich, al fonder a manera de boira detrás de l'estela, perlejant y escumosa, que las palas del molinet van teixint incessants en l'aigua, oberta per la quilla en acristallat y verdósolch, que'n segueix ab los recorts de la Patria mar endins, mar endins.

Quissaplo allunyats de terra, no's percep ja cap vèu ni altres remors que'l de la máquina y tripulació. Tot lo mohiment y tota la vida's concentra ara dintre la nau que esbufagant accompagnadament, avansa en mitj de l'aplanall d'aigua que en esfera inmensa per totas parts s'ovira. I Arreveure Patria, arreveure!

B.

La Senyera de "Joventut"

Suscripció oberta per las dònas de Carragona y sa comarca pera regalar una Senyera a "Joventut Catalanista".

Suma anterior, 506'35 ptas.

Senyoreta Na Joana Vilà y Cañellas, 10 pessetas.—Srita. Na Pilar Vilà y Cañellas, 10.—Srita. Na Leonor M. Puig, 0'25.—Srita. Na Concepció Nadal, 2.—Srita. Na Joaquima Redón, 2'50.—Srita. Na María Costa, 0'15.—Sra. N'Antonia Punsoda de Bonet, 2.—Sra. Na Concepció Poblet de Ferrer, 10.—Srita. Na Rosa Poblet Solá, 10.—Srita. Na Teresa Cosme de Riu, 0'15.—Srita. N'Antonia Salort, 5.—Sra. Na Leonor Pelegri, 15.—Senyoreta Na Josepha Soler, 1.—Srita. Na Rosa Soler, 1.—Srita. N'Antonia Soler, 1.—Srita. N'Eularia Masllorens, 0'25.—Srita. Na Lluisa Gramunt, 5.—Srita. N'Antonia Pons, 0'10.—Senyoreta Na Mercè Vallvé, 5.—Senyoreta Na Rosa Pons, 0'15.—Srita. Na Elisa Plá y Miquel, 0'15.—Srita. Na Josefa Redón, 2'50.

TOTAL, 592'05 pessetas.

*

En los números vinents continuarem la llista.

Sants de la setmana

Diumenge, 1 de Mars.—I de Quaresma. Sta. Antonina mr. y st. Rosendo b. y cf.—Dilluns, 2.—Sants Simplici p. y cf. y Eracle mr.—Dimarts, 3.—Sants Celedoni, Hemeteri y Medi mrs.—Dimecres, 4.—Sants Casimiro y Lluci p. y mr.—Dijous, 5.—Lo beato Nicolau Factor y st. Geràsim cf.—Divendres, 6.—St. Olague arquebisbe-bisbe de Barcelona.—Dissabte, 7.—St. Tomàs d'Aquino cf. dr. y sta. Perpetua mr.

Quaranta hores: continúan a l'Iglésia de l'Ensenyança y dissipar començaran a l'Iglésia del St. Hospital.

NOVAS

CAMPANYA ELECTORAL

Convocada per l'entitat més antiga de la Comarca, l'Associació Catalanista de Reus, demà tindrà lloc a

LO CAMP DE TARRAGONA

Obran per inhalació dels agents antissèptichs, anti-catarrals y anti-asmàtics que's desprenen mentren van desfentse per la boca. Curan la **TOS, REFREDATS, BRONQUITIS, AUFCH, CATARROS, RONQUERA, ABCESSOS PULMONARS, etc., etc.**

Farmacia de l'autor, Porta de l'Angel, 21 y 23 Barcelona

Sixto Villalba.—TARRAGONA

SI SENYOR

No hi ha cap confitura comparable a las tan anomenades pastillas ALONSO HERMANOS elaboradas a Lòroño de fa mes de 40 anys. Són eficacis recomenadas per son agradabilitat paladar y excelentes condicions nutritivas que las fan superiores a totes las imitacions.

Venda exclusiva: Ultramarins y comestibles de JOSEP CARDONA, Portalet, 1 y a Tarragona de las anomenades pastas italianas pera sopa, que's reben semanalment als estableciments **Cardona**, carrer del Portalet, n.º 1, Plassa de la Font, 51, y carrer de Apodaca, 27. Participen als consumidors de tota excellente pasta, que visitin lo deposit que tenen los señors Cardona, en lo que hi trobarán un variat assortit de ditas pastas italianas a preus sumatament baratos.—Venda de pà y sopa «Gluten» pera'l diabetichs. Extens assortit de distintas classes de formatges nacionals y extrangers.

Portalet, 1.—Plassa de la Font, 51.—Apodaca, 27

Sembla que las gestions que está fent nostre amich y paisá D. Angel Artal, ab lo fi de lograr que sia Tarragona la favorescida pera fer lo desembarch de bous de l'Argentina, no troba molt bona acullida per part d'algú de las Obras del Port.

Sempre han d'ésser los elements burocràtichs los que posan entrebancs al desenrotll del comers! Però com en aquella entitat hi formaven part personas que forsolament han de veure ab gust la prosperitat de nostra ciutat, confièm que faràn comprender a qui sia que's deixi de expedienteig y de petitesas, y que si verament los plans del Sr. Artal han d'afavorir nostre port, és precis se li donquin totes las facilitats possibles.

Hem rebut un artístich cartell del certamen literari organiat per la Lliga Catalanista de la vila de Ripoll que's celebrarà'l dia 12 del prop vien Maig.

S'ofereixen catorze valiosos premis sobre diferents temas, sentint que la falta d'espai nos privi de publicar sense l'esmentat cartell.

Nostre estimat amich lo distingit artista D. Joseph Folch ha pintat un hermos quadro representant a Sant Joan Lleó XIII.

Lo retrato és d'un parescut admirable y confirma una vegada més las excepcionals dots de pintor que posseeix lo Sr. Folch y que li han valgut una reputació artística tan ben sentada com merescuda.

En lo balcó central del palau y formant part del decorat estarà exposat lo citat retrato, que després està destinat a adornar una de las sales del seminari pontifici.

Al felicitar al Sr. Folch per l'última obra, sols desitjèm que'n dongui ab freqüència ocasions d'assaborir sos treballs artístichs.

Recomanem á nostres lectors lo anunci que en aquest mateix número repartim, relativi a l'establiment en aquesta ciutat d'una vaqueria suissa.

Hem pogut veurer de la manera com s'ha instalat, y realment s'han fet las cosas ab gran acert, distingintse per lo ben disposit qu'està tot y per sa gran llimpiesa.

Augurèm donchs un èxit á la Sra. Viuda de Mercadé en lo nou negoci, y com hi hahagut cuidado en poguer oferir al públic un bon servei, no hi ha que dubtar que la nova vaqueria se farà ben prompte nombrosa clientela.

Ha mort a Barcelona l'anomenat metje y catedràtic fill d'aquesta comarca Dr. En Joan Giné y Partagás.

Era'l Sr. Giné persona de gran competència mèdica y quin talent pràctic demostra l'estot! nombrosíssim de metjes deixables seus escampats per tots los indrets de Catalunya. Catedràtic per oposició de la Facultat de Medicina de Barcelona, fou sempre ben estimat per sus iniciatives en prò del mellorament de l'ensenyança, contribuint d'un modo especial a la construcció de l'Hospital Clínic pròxim a inaugurar-se.

A la seva família endressèm lo nostre sentit pésam per la desgracia que l'affligeix.

Convalecencies.—Ovi Lecitina Giol.

Cansat de provar específichs sense cap resultat, l'únich que m'ha fet surtit espessissim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

La Junta del «Centre Català», ab molt bon acort, ha organiat pera aquesta nit una funció teatral a benefici dels seus socis que deuen ingressar a filas a primers d'aquest mes.

Lo programa està compost del drama català «L'escors» y de la pessa castellana «Chateau Margaux».

La veïllada segons tenim entès, promet veures plena a vessar, lo que ho desitjèm de bon grat.

Neurastenia. — Neurostéogeno Su-granés.

Camisas y corbatas alta nove
tat. Camiseria de Pau Brú, Comte de Rius, 20.

Orfebreria religiosa y ornaments de Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECHE.

TIP. DE FRANCESCH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

LINIA DE VAPORS SERRA PERA LIVERPOOL

Sortirà d'aquest port lo dia 3 del corrent lo magnífic vapor **Rita**. Admet cárrega y despatxa son agent don Modest Fenech.

Ibarra y C.ª de Sevilla

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasages, San Sebastià, Bayonne, Bordeaus, Nantes-Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 5 de Mars lo vapor **Cabo Trafalgar**, son capitá don Joan F. García, admèt cárrega y passatgers pera'l citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Peres.

Company Valenciana de Navegació

Linia regular de grans y ràpits vapors

ENTRE

Espanya, França è Italia

Vapors de la Companyia

Sagunto, Alcira, Játiva, Grao, Cabanes y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera **Marsella y Génova** los dimars de cada setmana escala quinzenal a **Liora**.

Pera **Valencia, Alacant, Almeria, Málaga, Algeciras, Cadiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Maijies extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y cárrega á nolis reduits, S'admet cárrega ab nolis seguit y coneixement directe pera New-York, Nàpols, Baril Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venècia, Malta, Triest, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapure, Hong-Kong, ab trasbordo á Génova.

Agent: D. Román Musolas

Carrer d'Apodaca, 38.—TARRAGONA.—Teléfono, núm. 34

S'arrendarà o vendrà l'edifici núm. 16 del carrer de la Pau y número 15 de la del General Contreras, ab pago al, comptat o a plassos. En dit edifici hi ha cups de bastante cabuda y dos pous ab aigua abundant reunint dit local condicions pera poderhi instalar cualsevol industria.

Pera tractar dirigirse al mateix interessat, qu'avui en

Xarop de hipofosfats CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una escròfula crònica. Cansat d'usat sens san pera aquells cassos, vaig ensenyjar los **Hipofosfats Climent**, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Silenz, Catedràtic de Barcelona.

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los cassos d'**As. henia** presents a la meva clínica a causa d'afeccions genitales provinentes de la falta de fixesa de las viscera abdominals (Enteròtosis) lo **Xarop Climent marca SALUD** m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona. Exigeixis lo llegítim **Xarop Climent SALUD**, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateu nom.

Ovi Lecitina Giol

(Lecitina de rovell d'ou)

Tónic. Reconstituyent

Antineurasténich

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set à dos quarts de nou del matí.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de dues à les tres de la tarda.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set à dos quarts de nou del vespre.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

DE
A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGÓN, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.

Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.

Especialitat en emplastes, emploametras y orificacions.

Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totas classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinicola

Complet assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta província de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'arades y bògits pera ondas llauradas y demés màquines agrícoles.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

Redacció y Administració: Mendez Nuñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 peseta
Fora..... 1 »
Extranger..... 2 »
Número d'avuy 10 cént.

Anuncis a preus reduits

EMULSIÓ NADAL

Única que conté'l **80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá**

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

Srs. Climent y C.^a.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecia **Cloro-nemias**, ab irregularitat en la menstruació, mancad de gana y de forces, vaig prescriurel lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, doncs en poch temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letemendi.

ap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontinen per resultats de la fàbrica.

Dr. Silenz, Catedràtic de Barcelona.

ab irregularitat en la menstruació, mancad de gana y de forces, vaig prescriurel lo **Xarop Climent marca SALUD**, y foren assombrosos los resultats, doncs en poch temps cobrà appetit y forces y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letemendi.

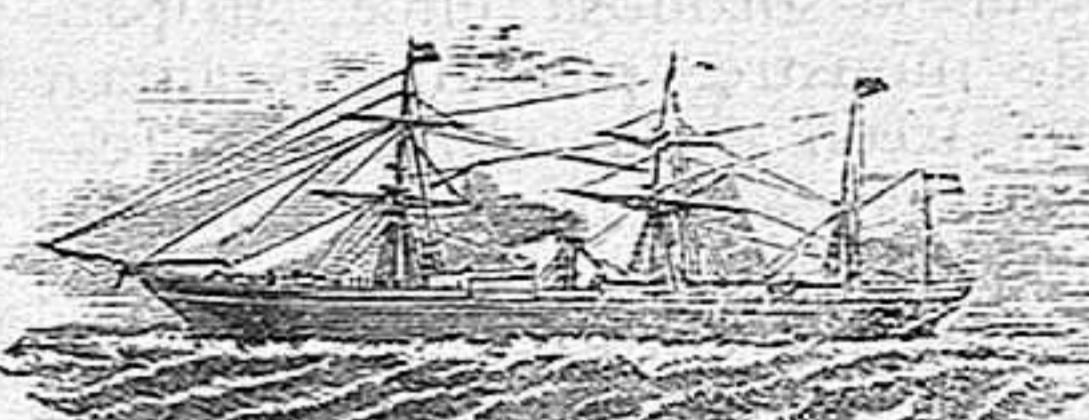
La Joya del Centre Establiment de begudas

DE
JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22. RAMBLA DE SANT JOAN, 22.—Tarragona

Cervesa fresca **Moritz**, rebuda diariament de la fàbrica. Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps. Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas á preus econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Serveys de la Companyia Trasatlàntica

Línia de Cuba y Méjico.—Lo dia 16 de Febrer sortirà de Bilbao, lo 19 de Santander y el 20 de Coruña, lo vapor **C. de Cádiz**, directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y carrega pera Costafríme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la Línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Nova-York, Cuba y Méjico.—Lo dia 24 de Febrer sortirà de Barcelona, lo 26 de Malaga y el 28 de Cádiz lo vapor **León XIII**, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distintos punts dels Estats Units, litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Línia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Febrer sortirà de Barcelona, lo 13 de Malaga y el 15 de Cádiz, lo vapor **Manuel Calvo**, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admitem passatge y carrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combinacions pera'l ferro-carril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífich, pera quals portis admets passatge y carrega ab billetes y coneixements directes. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Carupano y Trinitat ab trasbord a Curacao.

Línia de Filipinas.—Lo dia 28 de Febrer sortirà de Barcelona, habent fet las escalas intermitentes lo vapor **Alicante**, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Línia de Buenos Aires.—Lo dia 2 Mars sortirà de Barcelona, 13 de Valencia, 15 de Málaga y 17 de Cádiz, lo vapor **Reina María Cristina** directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Línia de Canàries.—Lo dia 17 de Febrer sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant, lo 20 de Málaga y el 22 de Cádiz, lo vapor **M. L. Villaverde**, directament pera Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Línia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Mars sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor **San Francisco** pera Fernando Poo, ab escalas en Casablanca, Mazagán y altres ports de la Costa occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Línia de Tanger.—Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissabtes. Per a més informes dirigir-se a son agent **B. Emili Borrás**.

Elixir á la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totas las malalties del

VENTRELL

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats. De venta en totas las Farmaciacs y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona**.

Farmacia Plana

al costat de la antiga

CASA FIGUERAS

REAL, 6.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquisits d'origen. Complet assortit de medicaments i pera curas antisèpticas. Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygues minero-medicinals

TARRAGONA

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats.

De venta en totas las Farmaciacs y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona**.

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real 6, cantonada Rebollido 20

En aquesta casa trobarà l'industria, la agricultura y las arts, un complet assortit de drogas, sulfat y primeras matèries pera abonsos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

per cròniques que sian, regularisant son funcionament y reforçant los debilitats.

De venta en totas las Farmaciacs y en casa son autor, **Passeig de Gracia, 4, Barcelona**.

Acadèmia Duarte

Carrer de la Palma, 2.—Tarragona

Se donan conferencies de tots los cursos de las Facultats de Dr. y Ciencias socials y Filosofia y Lletres, comprendent en aquesta darrera les seccions corresponents a les tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comensarà'l dia 1er d'Octubre, com així ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs.

L'Acadèmia compta ab suficient nombre de professors titulats pera cada secció.

Pera informes al Director **D. Francesc Duarte**, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'offerir a sos nombrosos clients y al públic en general, el **Gabinet Odontològich** que ab los millors avensos de la **Odontologia** moderna ha establert á

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1er (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y téntols els així mateix avinent que **opera tots los dilluns á REUS** en sa antiga clínica dental.

Plaça de Prim, 5er, 2.º piso

DE LAS 9 DEL MATÍ Á LAS 5 DE LA TARDE.

Unica que conté'l **80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá**

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris

Unica que conté'l **80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá**

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris

Unica que conté'l **80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá**

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris

Unica que conté'l **80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá**

Aprobada y recomenada per las Academias de Metges y Apotecaris